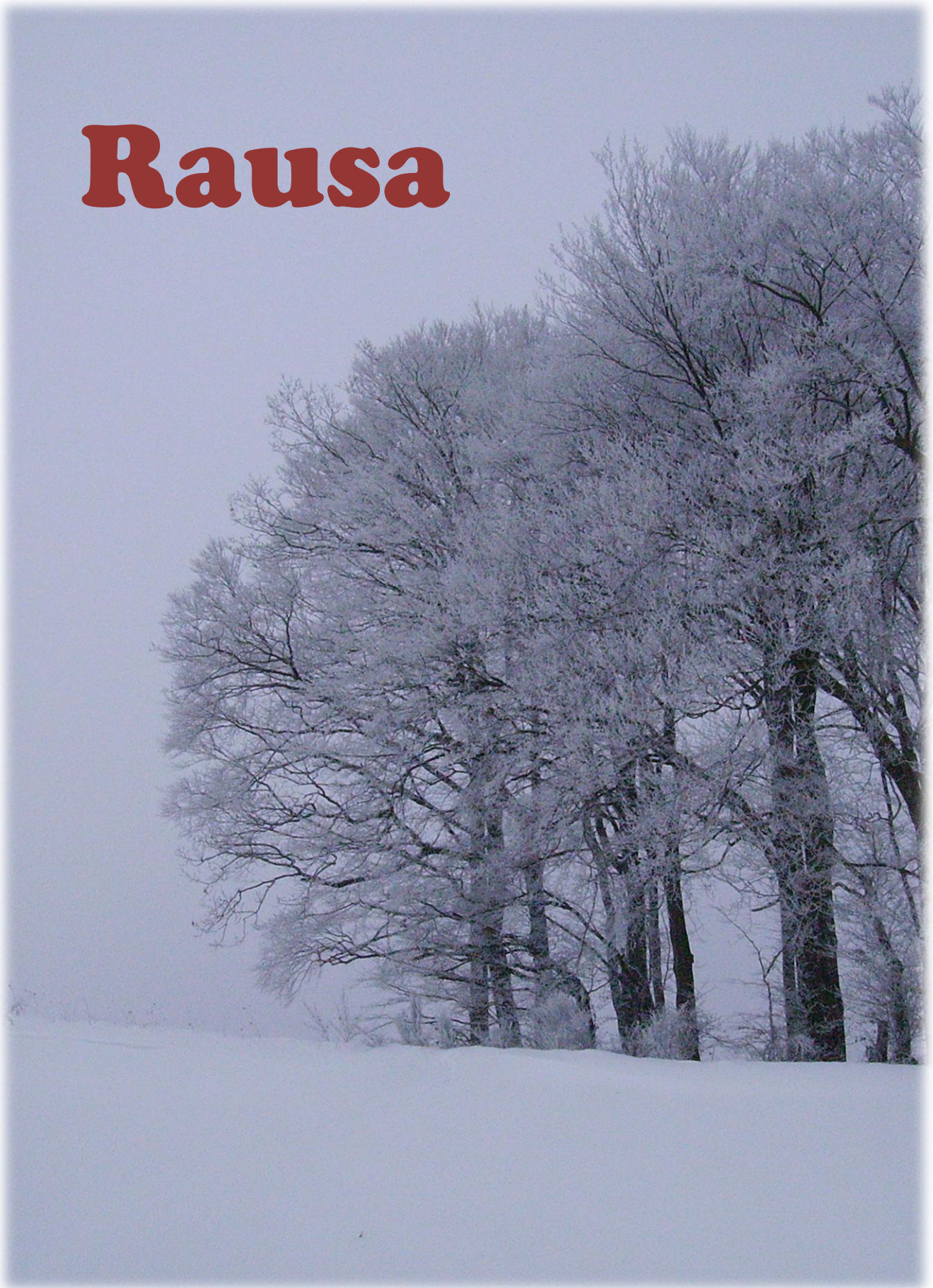

Rausa

Erfgoedtijdschrift voor Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel en Strijtem

Verschijnt 10 maal per jaar. Tweede jaargang nr. 10, Roosdaal, december 2014

Rausa

Erfgoedtijdschrift voor
Borchtlombeek, O.L.V.-
Lombeek, Pamel en
Strijtem

Secretariaat en
verantwoordelijke
uitgever:

Erfgoed Rausa, Varing 40,
1760 Pamel
www.rausa.be

Werkten mee aan dit
nummer: Luc Van Cauwe-
laert, Hubert De Bolle,
Bram De Gieter, Jean-Paul
De Loecker, Bart Caulier,
Marc Muylaert,

Eindredactie:
Kristien Hemeryckx en
Walter Evenepoel

Iedere auteur is
verantwoordelijk voor
haar/zijn bijdragen.

Je kan je gratis abonneren
op de digitale versie van
Rausa door een
eenvoudig bericht te
sturen naar
rausa@skynet.be. Het
tijdschrift is ook in
gedrukte versie
beschikbaar, maar dan
kost een jaarabonnement
€ 20- te storten op
BE 97 8601 1557 2549

©
Zonder voorafgaande
toestemming van Erfgoed Rausa
mag niets uit deze uitgave
worden verveelvoudigd en/of
openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie of
op welke andere wijze dan ook.

om te beginnen...

Rausa verschijnt tien maal per jaar:
februari, maart, mei, juni, augustus, oktober, novem-
ber en december in digitale versie en op aanvraag in
gedrukte versie. In april wordt Rausa als gedrukte
monografie uitgegeven ter gelegenheid van de erf-
goeddag, en in september ter gelegenheid van de
open monumentendag.

De digitale nummers zijn gratis. Wie een gedrukte
versie wil kan die aanvragen tegen twee euro per
nummer (exclusief portkosten) of een jaarabonne-
ment van € 20.

Wie zelf artikels wil schrijven of beeldmateriaal wil
bezorgen is hartelijk welkom. De bijdragen graag
inleveren een maand voor de datum van verschijnen.

Redactieadres: Erfgoed Rausa,
Varing 40, 1760 Pamel, rausa@skynet.be, 054 32 33

Inhoud van dit nummer:

Blz. 2	om te beginnen
Blz. 3	Nieuwjaarsbrief
Blz. 4	terugblik
Blz. 6	Rausa in actie
Blz. 7	in den beginne
Blz. 9	Valderosa
Blz. 12	(niet meer zo) vers van de pers
Blz. 13	ijverige mensen in Gooik
Blz. 14	beeld van de maand
Blz. 17	klap van hier
Blz. 19	Bram, de jonge journalist
Blz. 21	uitsmijter

Voorpagina:
Foto WE 'Winter'

Voor Jahjah...

2014 was voor Rausa een druk en overvol jaar. Veel activiteiten, alleen of in samenwerking: een theatervoorstelling met tentoonstelling over den Grooten Oorlog, publicaties waaronder 8 maandelijks erfgoedtijdschriften, twee monografieën bij de erfgoeddag en de open monumentendag. Als kers op de taart was er de publicatie van het tweede deel van de bloemlezing 'Huizen en hoven' van Gerard Van Herreweghen (i.s.m. Davidsfonds Roosdaal), en het genealogisch naslagwerk over Borchtlombeek van Rita Van Isveldt.

Met dank aan de genereuze medewerkers. Wij hebben verscheidene geschiedkundige lezingen georganiseerd en medewerkers van Erfgoed Rausa hebben bovendien aantal van andere activiteiten hun medewerking verleend zoals daar zijn de Vlaamse Feestdag en de Historische Orgelconcerten. Voor open monumentendag 2014 hebben wij het landschap als ruraal monument centraal gesteld, met een lofzang op beken, flanken en bossen en op de monumentale kracht van de Brabantse vierkante hoeven. Laat ons hopen dat deze monumenten bewaard mogen blijven als rurale getuigen. Voor deze activiteit werkte Rausa samen met de Cultuurraad en Natuurpunt Roosdaal.

Het ordenen van het gemeentelijk archief gaat gestaag zijn gang, stilaan komt er enige klaarheid in de wanorde. Op onze opendeurdagen mochten we al enkele parletjes in ontvangst nemen, waaronder als pronkstuk de vlag van de fanfare de Eendracht O.L.V.-Lombeek uit 1833! En dan wil ik nog even terugkomen op de erfgoeddag, onder het thema 'Grenzeloos'. Wij mochten een succesrijke voorstelling beleven met voordracht, muziek, beelden en hapjes. Wij zorgden opnieuw voor een thema-uitgave. In deze bundel werden 15 mensen geïnterviewd die in Roosdaal zijn komen wonen. De meeste verhalen gingen over mensen op de vlucht voor het godsdienstig geweld of om de wanhoop door de uitzichtloze economische toestand in hun land.

Bij elk interview gaven we een beschrijving van het erfgoed en de historische evoluties. Daarbij hadden we ook aandacht voor de oorzaken waarom sommige mensen hun land ontvluchtten.

Zo ook in het verhaal van Jahjah, de stoere Libanees met zijn gebeeldhouwde kop. Hij kwam uit de omgeving van de stad Baalbek. Hij ontvluchtte zijn land nadat hij door de Hezbollah in 2006 met de dood werd bedreigd. Hij kon ontsnappen en belandde uiteindelijk in Roosdaal.

Hij volgde een beroepsopleiding en ging aan de slag bij een bouwondernemer met een stagecontract. Tot daar het verhaal dat wij kenden. Wij zagen hem terug in een Panoramautzending over 'leven zonder papieren'. Een van de mensen die zij volgden was Jahjah die blijkbaar Roosdaal verlaten had om samen te wonen met lotgenoten in een pand in Molenbeek. Rond de 30ste minuut in de uitzending haalt Jahjah emotioneel, radeloos en verward zijn 'diploma's' boven, attesten van school en werkgevers. Deze zijn verpakt in de erfgoedbrochure van ...Rausa. Fier, omdat hierin een artikel aan hem gewijd wordt, toont hij ons tijdschrift.

Later in de reportage, op de 34ste minuut wordt een man getoond die zich zelf in brand stak en de commentaarstem sprak van een Libanees. Het was duidelijk dat Jahjah zo wanhopig werd en dit de ultieme uitweg vond. Meer dan wat morele steun kunnen wij deze man niet geven. Voor de vele Jahjahs onder ons kunnen wij enkel hopen dat ginder vrede en begrip tussen volkeren, godsdiensten en geslachten mag komen.

Toch wil ik deze 'Nieuwjaarsbrief' positief eindigen. Het is prettig voorzitter zijn van een bekwame en geëngageerde ploeg zoals Erfgoed Rausa.

Ik wil ook het gemeentebestuur danken voor de financiële en morele steun die zij ons geeft onder de vorm van project-subsidies in ruil voor een aantal taken die wij als vrijwilligers op ons nemen in het kader van het erfgoeddecreet.

Met in het achterhoofd het medeleven met Jahjah en zijn lotgenoten, wens ik u veel vreugde, voorspoed en voor alles vrede in 2015.

In naam van al onze medewerkers kan ik u boeiende activiteiten en publicaties beloven en wij zullen in 2015 Napoleon niet vergeten.

Uw dienende voorzitter,
Luc

terugblik

Erfgoed Rausa met de scanner op pad

Dankzij het Lokaal Erfgoedfonds voor Gemeenten heeft Rausa zich een laptop en mobiele scanner kunnen aanschaffen! Daarmee kunnen wij de kwaliteit van onze interviews nog verbeteren. Wij kunnen immers de mensen onze beeldbibliotheek tonen waardoor de identificatie van personen op oude foto's gemakkelijker wordt, maar waardoor we ook meteen hun kostbare foto's of ander uniek beeldmateriaal meteen ter plaatse kunnen inscannen.

Er zijn immers veel mensen die (terecht) zeer weigerachtig staan tegen het uitlenen van stukken met een emotionele waarde. Samen met de dictafoon voor klankopnamen beschikken we nu dus over de perfecte uitrusting om waardevolle documentatie te vergaren.

Feestelijke voorstelling publicatie

Op 4 december bliezen de genealogen van het Pajottenland verzamelen voor de voorstelling van het nu al geprezen boek van Rita Van Isveldt: 'Gezinsreconstructies Borchtlombeek, 1700 tot 1914'. Het talrijk opgekomen publiek genoot in de sfeervolle kerk van Borchtlombeek van een hoogstaande voorstelling. Na een warm welkom door Luc Van Cauwelaert maakte presentatrice Marleen Van den Houte een samenvatting van de poëtische preambule van François De Neef. Vervolgens mocht ze dr. Herman Van Isterdael inleiden die in een zeer gesmaakte lezing het publiek meenam door de geschiedenis van Borchtlombeek. Wilfrid Moonen, Dirk en Walter Evenepoel zorgden voor een pittig muzikaal intermezzo en ten slotte kregen we van auteur Rita Van Isveldt het verhaal van de totstandkoming van haar boek. Zij voegde er meteen ook het goede nieuws aan toe dat binnen afzienbare tijd ook Strijtem en O.L.V.-Lombeek hun gezinsreconstructie uitgeschreven krijgen. Tijdens de gezellige receptie in de parochiezaal werd nog uitgebreid (en lang) nagekeuveld...

Wie niet op de presentatie kon aanwezig zijn en toch het unieke boek in de boekenkast wil hebben, hoeft niet te wanhopen!

Stort € 20 op BE97 8601 1557 2549 van Erfgoed Rausa met vermelding 'boek Borchtlombeek' en wij bezorgen het aan huis.

Indien je verder dan 10km van Roosdaal woont, zullen we het boek opsturen en vragen we om € 3- verzendingskosten bij te betalen.

Links Rita Van Isveldt, rechts Herman Van Isterdael aan het spreekgestoelte

Rausa in actie

Na de drukke najaarskalender schuift Erfgoed Rausa wat rustiger 2015 binnen. Niet dat de naarstige erfgoedbijen gaan uitblazen. Integendeel! Er wordt op verschillende fronten gewerkt om ook in de loop van volgend jaar de erfgoedliefhebbers te verrassen met boeiende activiteiten. Dit staat allemaal op stapel...

11 januari: 50 jaar Roosdaal

Het gemeentebestuur van Roosdaal wil de vijftigste verjaardag van de fusiegemeente niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Een werkgroep ad hoc (waarbij uiteraard ook weer mensen van Rausa waren betrokken) heeft een pittig programma uitgewerkt. Op zondagmiddag 11 januari tussen 11 en 13 uur wordt het plein voor het gemeentehuis een plaats waar gezellig kan worden verbroederd. 'The New Flamingos' zingen zalige liedjes uit de hitlijsten 'van toen', er worden verrassende nieuwjaarsbrieven voorgedragen en iedereen wordt vergast op natjes en droogjes. Als de weergoden een beetje dwars zouden liggen, dan hebben we in de buurt heel wat uitwijkmogelijkheden. Niets zal een vrolijke en vreugdevolle viering/herdenking in de weg staan!

Tijdschrift Rausa

De redactie heeft al een heel parcours uitgestippeld voor haar derde jaargang. Een aantal artikels ligt reeds vast, maar wij durven hopen dat flink wat lezers ons beeldmateriaal en informatie willen bezorgen (of zelf in de pen kruipen) over de volgende thema's:

50 jaar Roosdaal (over het sociale, politieke en culturele leven van de voorbije halve eeuw (aprilnummer).

De geschiedenis van de jeugdbewegingen: Kajotters, Chiro, Jeugdclub, Scouts... (meinummer)

Rituelen: processies, meiboomplanting... (juninummer)

75 jaar Denderzonen Pamel (augustusnummer).

Alle ideeën zijn welkom op rausa@skynet.be of 054 32 33 64.

Grote schilders uit de streek

Schilderkunst is cultureel erfgoed van eerste orde! In het eerste Rausanummer van 2015 zetten we vier schilders in de schijnwerper die hier geboren zijn, of hier gewerkt hebben of wiens wortels in een Roosdaals dorp te vinden zijn. Wij nemen de gelegenheid te baat om onze opendeurdag van maart uit te breiden tot een gans weekend. Van 6 tot 8 maart zullen werken, reproducties en/of personalia te bewonderen zijn van Maurits Van Saene, Henri Evenepoel, Marie-Thérèse Van Saene en August Borloo.

Overigens zijn er nog **opendeurdagen** op 3 januari, 7 februari, 4 april, 2 mei en 6 juni, telkens van 9 tot 12 uur.

Dinsdag 24 maart 2015, 20 uur:

Historische evocatie 'Onderweg naar Waterloo'

Noteer nu al in je agenda dat je deze unieke voorstelling niet mag missen. Prangende verhalen, meeslepende liederen en beeldmontages over een vergeten brok plaatselijke geschiedenis.

Dit is een activiteit in het kader van de Nacht van de Geschiedenis, een productie van Erfgoed Rausa en Davidsfonds Roosdaal. Schouwburg GC Het Koetshuis Strijtem.

Nijvere mensen

Zo gaat het nu bijna iedere keer... Elk nummer wordt in het teken van een bepaald thema gesteld en aanvankelijk denk je "hoe gaan we daar een blad mee vullen?". Dat we over handel, neringdoeners en ambachtslui wel een en ander zouden vinden lag voor de hand. Maar we hebben in dit nummer al zoveel andere dringende informatie door te geven en het aanbod is zo groot, dat we al meteen een afspraak maken voor het laatste nummer van de volgende jaargang om dit verhaal verder te zetten. Zo spelen we met het idee om de beroemde 'Handelsfoor' eens uitgebreid te behandelen, de geschiedenis te schrijven van de Lébergbronnen, het azijnfabriek en kantfabriek van Strijtem. Wij zouden de laatste smidse kunnen bezoeken of het alaam van een overgrootvader 'kuiper' onder de loep kunnen nemen. Dan hebben we de molens nog niet eens gehad! We hebben dus nog jaren werk... Laten we beginnen met een plaats waar zeer hard gewerkt wordt: het Woon-en Zorgcentrum Onze Lieve Vrouw aan de Pamelse Gasthuisstraat.

In den beginne

Enkele keren per jaar probeert Hubert De Bolle te antwoorden op de vraag: Wanneer, eventueel ook waarom, hoe, ... zag een beweging, organisatie, onderneming, gemeente, tijdschrift, ... het levenslicht?

Deze keer schetsen we tweemaal een begin:

***1904**

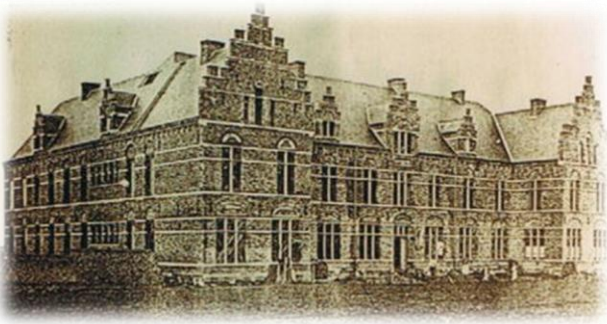
Dat jaar ruilde pastoor Van Eyndhoven de oude pastorie aan de Dender voor de nieuwe pastorie in het centrum van Pamel. Wel was hij tijdig op zoek gegaan naar een koper voor de oude kerk en pastorie. Op die zoektocht ontmoette hij in 1902 de directeur van de Zusters van de Verrezen Zaligmaker uit Sint-Niklaas. Hij stelde hem voor dat de zusters voor 30000 fr kerk, pastorie (en kerkhof!) zouden kopen, om dan in de oude kerk een 'godshuis' onder te brengen. Enkele dagen later kwam de directeur samen met de algemeen overste de gebouwen bezichtigen en korte tijd nadien werd de koop onderhands afgesloten. Door administratieve beslommeringen zou het nog tot in 1904 duren vooraleer de koop definitief beklonken was.

Op 9 november 1904 kwamen er drie zusters in Pamel aan. In het archief van de zusters lazen we: 'Maar verplegenden waren er niet! In de kerstdagen kwam toch een oud vrouwke en een ziekelijk meisje om verzorging en het bleef maanden zó!'

Bovendien waren die oude gebouwen niet geschikt voor een godshuis of zouden de kosten voor eventuele verbouwingen hoog oplopen. De congregatie dacht eraan de zusters terug te trekken maar tenslotte opteerde ze toch (o.a. op aandringen van pastoor Van Eyndhoven) voor de bouw van een nieuw rusthuis. Daartoe kochten de zusters van de familie Van Tricht de grond achter de nieuwe kerk en de pastorie, aan de huidige Gasthuisstraat. Op Goede Vrijdag 31 maart 1906 begon men te bouwen, twee jaar lang.

In de loop der jaren werd er achteraan en links vooraan bijgebouwd en groeide het aantal bewoners tot 140 in 1959. Toen woonden en werkten er ook 12 zusters, nijverig, dag en nacht in de weer voor hun ouden van dagen.

Daarna werd, om te voldoen aan de wettelijke, sociale vereisten het aantal oude bewoners gereduceerd tot rond de honderd en werd er geïnvesteerd in veiligheid en hygiëne. Maar in de jaren (19)70 en (19)80 drongen grondiger herstructureringen en/of nieuwbouw zich op. Bovendien werden de zusters ouder en steeds minder in aantal.

***1981**

Daarom besloot de congregatie vanaf 1 januari 1981 het beheer van het rusthuis over te laten aan een nieuwe vzw 'Rust- en Verzorgingstehuis Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt', waarin de congregatie wel vertegenwoordigd bleef, maar waarin ook enkele leken werden opgenomen en met deken Uytterhoeven als voorzitter.

Deze vzw bouwde aan de overkant, op grond door de zusters in erfpacht gegeven, een nieuw rusthuis (ingehuldigd op 20 november 1993), liet het oude afbreken (oktober 1995) om er plaats te maken voor serviceflats, tegenwoordig assistentiewoningen genoemd (inhuldiging van de eerste 16 serviceflats op 26 oktober '97). Binnenkort komt op de Kwinkelaar een laatste (?) gebouw met 21 assistentiewoningen klaar. Proficiat!

Nog drie opmerkingen:

* Sinds 2005 wordt het rusthuis 'Woon- en Zorgcentrum Onze-Lieve-Vrouw' genoemd, naam die enerzijds nog verwijst naar de zusters, maar anderzijds de huidige activiteit beter weergeeft.

* In het verleden kwam de meerderheid van de ouderen uit Bussel en omstreken, maar heden zijn, dankzij de voorrangregel, veruit de meeste bewoners afkomstig uit Roosdaal.

* Door de kosten strikt op te volgen en een sober beleid te voeren is de vzw erin geslaagd de prijs, zowel voor de kamers in het woon- en zorgcentrum als voor de serviceflats, verhoudingsgewijze laag te houden.

Meer over het 'Rust- en Zorgcentrum Onze-Lieve-Vrouw' vindt u ook op de website hdbr.be van Hubert De Bolle.

Irma een eeuw jong

In het Pamelse rusthuis werd Irma Stockmans in de bloemetjes gezet. Deze kranige en goedlachse dame rondde in november 2014 de kaap van honderd jaar. Irma is altijd een voorbeeld van een nijvere vrouw geweest. Terwijl haar echtgenoot, Jérôme Cornelis, her en der in het dorp gevels en ramen stond te schilderen, deed zij de winkel op de Pamelse Klei draaien. Wie er binnen ging kwam goedgehumtst naar buiten, want Irma had altijd wel een grapje klaar. Die guigigheid heeft ze nog steeds bewaard en je kan met haar nog een vrolijke babbel doen, of beter nog een kaartje leggen...

Foto Jan Daem

Valderosa **de eerste 'Roosdaalse' fabriek**

Er was nog geen sprake van Roosdaal toen industrieel Willy De Proost in grote letters 'Valderosa' liet aanbrengen op de voorgevel van zijn splinternieuwe schoenfabriek in Poelk. Italofiel De Proost heeft ongetwijfeld de oude toponiemen van Pamel geraadpleegd. Toen hij op de naam 'ruisendal' en elders ook 'rosendal' stuitte lag de Italiaanse vertaling voor de hand. Toch zouden de dorpbewoners deze klankrijke benaming nooit gebruiken. Wie in het industriële complex aan de steenweg werkte, die verdiende zijn brood in 'het Schoenfabriek'. Het pand is intussen al door twee meubelzaken ingepalmd. Dat hier ooit meer dan 250 mensen tewerkgesteld zijn geweest zullen weinigen zich nog herinneren. Hoog tijd om in dit Rausanummer over 'nijvere mensen' eens dieper in te gaan op de historische evolutie de eerste nijverheid die verwijst naar 'Roosdaal'. Onze zegsman is Jozef Van Den Houwe die er een kwarteeuw aan de slag was.

Wanneer Jozef (Jefke) Van den Houwe in de winter van 1933 geboren werd op het boerderijtje aan de Hertboomstraat, was de wereld volop in crisis. Toen hij zeven jaar was woedde de Tweede Wereldoorlog. In de school van Poelk merkte meester Staels dat Jefke een pientere knaap was en hij raadde zijn ouders aan hem naar het college van Ninove te sturen "anders gaat hij zijn Frans niet genoeg kennen" motiveerde hij. Zo trok Jef dus elke dag naar Ninove. Hij werd er prompt ingelijfd bij het koor en volgde er drie jaar notenleer. De liefde voor de muziek en het zingen zou nooit meer over gaan.

De mooie toekomstdromen werden abrupt afgebroken toen zijn vader plots zwaar ziek werd. De ziekte was zo erg dat de arme man werkonbekwaam was.

Daardoor moest Jef de zorg voor de boerderij op Tomberg op zijn schouders nemen. Na een jaar zou hij toch een 'gewone' baan aannemen in het vlakbij gelegen jonge bedrijf van industrieel Willy De Proost. Die had op een ruim perceel aan de Ninoofsesteenweg een voor die tijd moderne schoenfabriek gebouwd.

Als beginnende kracht moest Jef een ervaren oude werknemer bijstaan bij het verdelen van het werk. Toen die naar de fabriek van Neigem overstapte nam Jef de taak over en vervulde die tot hij in 1972 zou opstappen.

In de fabriek heerste een vrij streng regime. De meeste mensen moesten de hele tijd aan hun machine blijven staan.

Volgens Leona Van den Houwe (die jaren op de administratie werkte) waren er op een bepaald ogenblik 270 mensen aan de slag, twee derden waren vrouwen. Zij deden meestal het stikwerk. De mannen verrichtten de zwaardere karweien. Zo stond PetrusDe Vidts in voor het bevestigen van de hielen en Ghislain Renders voor het kappen van de vellen leder. Voor elk model moesten nieuwe kalibers gesneden worden. Ook het uitsnijden op het vel was een secuur karwei.

Gaandeweg veranderden veel handelingen: vellen werden niet meer gesneden maar gekapt, zolen werden niet meer genageld maar gelijmd en de zolen uit leer werden geleidelijk vervangen door rubber en andere nieuwe materialen.

Er was ook een ploeg van zo'n twintig poetsers. Stel je voor, dag in dag uit dezelfde bezigheid... Niet te verwonderen dat er veel 'verloop' van personeel was!

Één van de hoogtepunten in het jaar was het feest van Sint Krispijn (*). Op die dag verzamelde het personeel aan de fabriek om van daaruit in processie naar de kerk van Ledeberg te stappen, op de maat van marsmuziek die de fanfare van Neigem toen ten beste gaf. Op de terugtocht na de mis werden alle cafés 'aangedaan'. Daar bliezen de muzikanten een frivoler deuntje en de kastelein deed gouden zaken. Tegen 16 uur was iedereen, al dan niet geestelijk verheugd, weer op Tezuivene aangekomen. In de fabriek stond de tafel gedekt en na het maal begon het feest écht. Wel dra weerklonken de bekende hitjes door de luidsprekers en liep de dansvloer vol.

Jef somt een lange reeks koppels op die op Krispijnavonden zijn gevormd. Hoewel ook hij zijn Simonneke kende van op de fabriek is hij ervan overtuigd dat hij haar hart heeft gewonnen als fiere ruiter op de Sacramentsprocessie.

Dat de vooruitgang niet altijd rimpelloos verder vaart zal ook blijken uit de langzame teloorgang van de fabriek. Eind jaren zestig was er een samenwerking ontstaan tussen de familie De Proost en de Diestse schoenindustriële én liberaal politicus Omer Vanaudenhove. Vanaf dat ogenblik was 'rationaliseren' het ordewoord. De productie moest drastisch omhoog, het tempo werd veel strakker en er werd met goedkopere materialen gewerkt. De eens zo geroemde kwaliteit gleed af naar een doorsnee massaproduct.

Voor de werknemers waren de gevolgen nog veel ingrijpender. Er werd op alles bezuinigd en elke week werd een hoger rendement verwacht. Zelfs een gemotiveerde werkkraft als Jef was soms zo gestresseerd dat hij na zijn dagtaak ontredderd en wanhopig thuis kwam. De situatie was onhoudbaar. Op een bepaald ogenblik gingen de zaken zo slecht dat een groot deel van het personeel een aantal dagen per week moest gaan stempelen. Dankzij een familielid 'met relaties' werd Jef uitgenodigd om aan een examen deel te nemen in de Kredietbank. Hij slaagde en kon enkele weken later aan de slag. Voor hem was Valderosa verleden tijd. Een paar jaar later sloot de fabriek haar deuren. Allicht heeft het ene feit niets met het andere te maken...

Het leven na de schoenfabriek...

Jefke trok dus voortaan elke dag op naar Brussel en werkte zich daar goed in. Zoals hij dat al zijn ganse leven deed was hij opnieuw een plichtsbewuste en vlijtige werknemer. Hij deed mee aan examens en schoof in stilte stapjes hoger op de ladder. Bescheiden als hij is durft hij nauwelijks zeggen dat zijn werkkraft tot twee maal toe werd beloond met een 'premie van verdienste'.

Maar er was ook leven buiten het werk: in de kerk van Pamel stond Jef meer dan dertig jaar achter de dirigeerpupiter. Met zijn mooie baritonstem nam hij de ganse kerk op sleeptouw. Ook het Davidsfonds kon drie decennia op hem rekenen als trouw bestuurslid. Dokter Roossens overhaalde Jef ook om in de Ledebergse fanfare te komen spelen. Drie jaar heeft hij daar bugel en trompet gespeeld, maar omdat er intussen vijf kleine Van den Houwes waren bijgekomen, was de fanfare niet meer te combineren met zijn vaderlijke opdrachten.

Het gezin bloeide op, het leven lachte hen toe tot het noodlot weer toesloeg. Simonne werd ernstig ziek en moest zich uiteindelijk gewonnen geven. Hoewel de inzet van Jefke voor zijn familie en de omgeving nog altijd groot is en al zie je hem opgewekt en vriendelijk met de mensen omgaan, de pijn om het grote verlies gaat nooit over.

(*) Sint Krispijn

We wisten nog wel dat de Sint Krispijn de patroon van de schoenlappers was. Maar omdat we weten dat onze Rausalezers alleen maar tevreden zijn met volledige berichtgeving gingen we aan Sint Pieter wat meer uitleg vragen. Blijkt nu dat het hier gaat om twee heiligen: Crispinus en Crispinianus. Deze twee Romeinse broers hadden als vroege Christenen het ongeluk te leven in de derde eeuw. Keizer Diocletianus voerde een meedogenloze strijd tegen het nieuwe geloof en de broers vluchtten naar Gallië. In de streek rond Soissons deden zij vlijtig aan bekeringswerk en ze maakten schoenen voor de arme lieden. Maar de keizer had ook daar zijn mannetjes zitten! De wrede prefect Rictiovarus nam Crispinus en Crispianus gevangen en vierde op hen zijn sadistische genoegens bot. De beulen staken hen schoenmakerspriemen onder de vingernagels en voetzolen, men overgoot hen met gesmolten lood en gooiden hen dan in een kuip ijswater. Om zeker te zijn dat ze het niet zouden overleven werden ze ten slotte ook nog onthoofd. Die perfect deed duidelijk geen half werk. De arme broers hielden er wel de status van heilige aan over. Zij werden patroon van de orthopedisten, de leerlooiers én... de schoenmakers. Vandaar dat op hun feestdag (25 oktober) ook alle werknemers van het Valderosa-fabriekje aan het feest waren.

*Aert van den Bossche (1494):
De martelaarsdood van Crispinus en
Crispinianus*

Jammer genoeg hebben we geen foto's gevonden van de oude schoenfabriek aan de steenweg. Kan iemand ons helpen?

(Niet meer zo) vers van de pers

In deze rubriek gaat Bart Caulier in vergeelde persberichten op zoek naar schrijfsels over onze gemeente, en verwonderen we ons over de merkwaardige observaties van onze voorvaderen.

Een Rausa-tijdschrift vol nijvere, noest werkende en ondernemende mensen deze maand. Hoe voorbeeldig zo een arbeids-ethos ook moge zijn, het is nu niet meteen een onderwerp waar kranten inkt en krantenkolommen aan willen besteden. Laat staan dat de gemiddelde krantenlezer hier oprecht geïnteresseerd in zou zijn. Interessanter wordt het, vanuit het oogpunt van de krant en haar lezerspubliek, wanneer ondernemende burgers iets te ondernemend worden om hun zaak tot bloei te laten komen en hun toevlucht nemen tot onoorbare praktijken.

Een sprekend voorbeeld hiervan vinden we terug in De Denderbode van 7 mei 1876. Het artikel verhaalt de beschuldiging geuit aan het adres van een Ledebergse steenbakker, die twee landbouwers betaald zou hebben om 's nachts huizen in brand te steken zodat de steenbakker daarna aan de arme slachtoffers bakstenen kan leveren voor de heropbouw van hun in vlammen opgegane woning.

Drie personen van de gemeente Ledeberg-Pamel zijn opgesloten in de gevangenis der Kleine-Karmelieten, beschuldigd van het vuur te hebben gestoken aan verscheidene woningen der gemeente. Twee hunner zijn landbouwers en de derde is een steenbakker. Volgens de verklaringen van de twee eersten, heeft de derde hun geld gegeven om door hem aangeduide huizen in brand te steken, en alzo stenen te kunnen leveren voor het heropbouwen ervan. De steenbakker loochent die beschuldigingen, doch de anderen houden hun verklaringen vol. Het gerecht onderzoekt de zaak.

Inderdaad, op het einde van de 19de eeuw en begin 20ste eeuw kende Pamel een kortstondige bloei van de baksteennijverheid. Voor wie er meer over wil weten: in het Davidsfonds Klokje nummer 11 van 1989 beschrijft Gerard Van Herreweghen de Pamelse baksteennijverheid rond 1900. Hij schetst hoe op het platteland pas veel later dan in de steden de lemen huizen ("binnen en buiten witgekalkt en onderaan zwart geteerd om het vocht tegen te houden"), vervangen werden door huizen van baksteen.

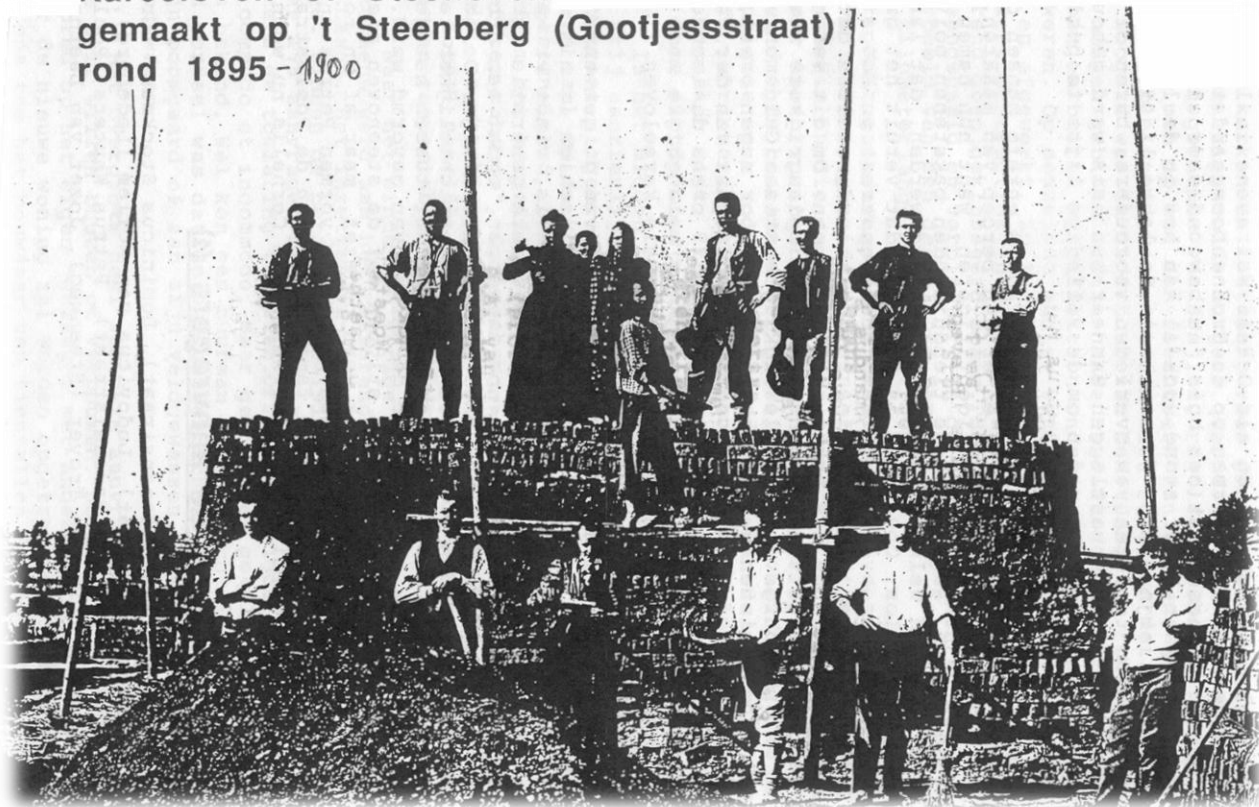
Op het einde van de 19de eeuw werd, dixit Gerard, "aan het resterende lemenhuizenbestand duchtig geknaagd. Het inzetten van baksteenovens werd in Pamel een ware rage."

Omdat het schepencollege toentertijd zijn goedkeuring moest geven voor het bouwen van een oven, is een goed overzicht bewaard van het aantal baksteenovens dat in Pamel bestond. De meeste van die ovens waren privé-initiatieven om bakstenen te maken voor het bouwen van een eigen huis. Een paar ondernemende zielen zagen hier wel een broodwinning in, en bouwden verschillende ovens om een meer commerciële productie op gang te brengen.

De piekjaren van de baksteenproductie lopen van 1896 tot 1913. Door de uitbraak van de Eerste Wereldoorlog verslapt de baksteennijverheid in Pamel om daarna niet meer echt heropgestart te worden. Of zoals Gerard het schrijft: "Wie bouwen wou, haalde zijn steen doorgaans elders. Zeker zijn er hier nog ovens gevormd, maar de rage is over. In andere nabije gemeenten als Okegem, Iddergem, Ninove en Lombeek daarentegen vormde men nog jaren voort."

Op de volgende bladzijde tonen we de foto die we uit het oude Klokje hebben geplukt. Zo te zien was het een karwei waarbij vrouwen en mannen waren betrokken.

Kareeloven of Steenoven
gemaakt op 't Steenberg (Gootjesstraat)
rond 1895 - 1900

IJverige werkers in Gooik

Het mag wel eens gezegd: de meest succesrijke erfgoedvereniging van de ruime omgeving is ongetwijfeld de Heemkundige Kring Gooik. Dat bewezen ze onlangs nog maar eens met de uitgave van een schitterende, vierdelige boekenreeks rond WOI. 900 bladzijden vol oorlogsbelevissen en krijgsomstandigheden. Er wordt aandacht besteed aan de jongens die terugkwamen uit de oorlog en hoe het hun later is vergaan. Er gaat uiteraard veel aandacht naar de onfortuinlijke soldaten waarvoor geen terugkeer meer mogelijk was. Ook de verschillende burgers die gedood of meegevoerd werden door de Duitsers komen aan bod.

Een klein 'leger' medewerkers zorgde voor de realisatie: vier schrijvers: René De Loecker, Willy Juwet, Frans Peetermans en Roger Poelaert. Zij zorgden ervoor dat de Leerbeekse, Kesterse, Gooikse, Strijlandse en Oetingse oud-strijders nooit meer vergeten zullen worden.

Naast die 4 vaste schrijvers zorgden Pat Delrue, Luc De Visscher en Serge Moonens

voor bijkomende informatie over de Eerste Wereldoorlog. Rufin De Vos was de man die veel onderzoek verrichtte voor de verschillende auteurs. Johnny Van Bavegem zorgde voor een passende lay-out. De box met de 4 delen is verkrijgbaar in een aantal Gooikse winkels en in de bibliotheek. De reeks kost € 55-.

Voor meer informatie: info@heemkundegooik.be / jp.deloecker@telenet.be of 0494 03 68 70.

Foto: Roger Poelaert

Het beeld van de maand

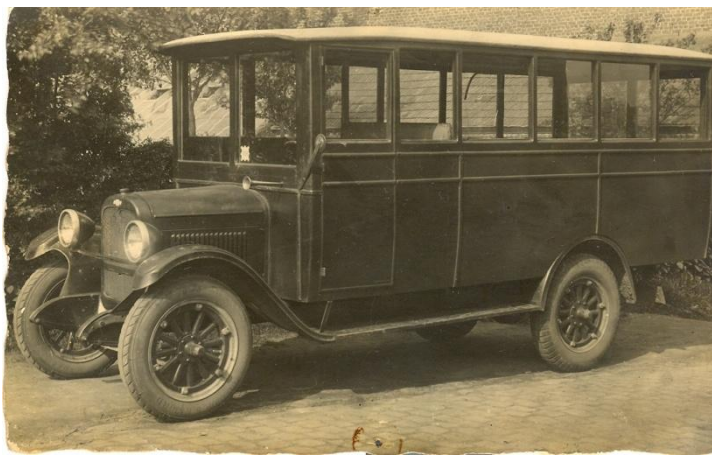
We maken van deze rubriek eens een extra lange uitgave. Een hele reeks dorpsgenoten, de meeste al een hele tijd niet meer onder de levenden die, elk op zijn eigen manier, labeurden, timmerden, verhandelden of tapten voor het dagelijks brood. Op de foto hierboven: een piepjonge Frans Couck te paard, rond 1932 op stap met mestkar en verwanten (waarvan wij hopen dat onze lezers ze zullen herkennen...)

Graanoogst op Kattem...

de melkboer in Poelk...

de eerste autobus van de familie Fieremans...

het kleinfruit van de familie De Doncker

Jozef Evenepoel, alias Zjef va Stjontjes, in de jaren '50 op de legendarische 'Handelsfoor' in Pamel.

de melkerij in Strijtem...

*de Lombeekse familie Appelmans
aan de hopluk...*

de limonadefabriek van de Lébergbronnen in 1935

*en het laven van de dorstigen door
de familie Botte in hun afspanning
'de Hazewind'!*

en ook dit nog...

Onze vrienden van **Familiekunde Vlaanderen, regio Dilbeek** zijn ook harde werkers. In het Ontmoetingscentrum Westrand vergaderen zij elke tweede woensdagavond van de maand. In het mooie 'Schoolmeestershuis' op het Gemeenteplein van Groot-Bijgaarden kun je elke tweede donderdag van de maand van 20 tot 22 uur snuisteren in hun documentatiecentrum.

Overigens kun je daar ook terecht elke vierde zaterdag van de maand tussen 10 en 12 uur. Moet je zeker eens doen! Wij gaan alvast op bezoek met een afvaardiging van Erfgoed Rausa op **zaterdag 24 januari**. Als je ons wil vergezellen, geef dan een seintje op rausa@skynet.be of 054 32 33 64.

Een ooëzeken, een ofken.

Zo lang als ik mij kan herinneren is het altijd al zo geweest: elk huisje heeft zijn tuintje. Het tuintje vooraan was voor de bloemetjes: *sjizzemien'n*, *stinkerkes*, *ortenzia's*, *posbloemen* ... En als je je tuintje niet voldoende onderhield, stond hij binnen de kortste keren vol met *pisbloemen*! Maar het hardst van al moest er gewerkt worden in *de legimmenof*. En een goede opbrengst hangt volledig af van een goede voorbereiding en onderhoud...

Bij "Lakkes" maakt men zich klaar om de tuin zijn jaarlijkse beurt te geven. Fil van Lakkes is samen met zijn zoon Mil vroeg opgestaan...

Fil: "'t Eit van 'n nacht goe gevroos'n. De grond leit goed èt, è leit er perfect bouè."

Dit klonk bekend in de oren van Mil de 'vrijwilliger' en is het sein om een paar dikke pullen en de botten aan te trekken want "den beirpit moest leig gevierd wern'n".

Fil: "'t prinsjte poljste is dagge nen of goe vatj. Dau begintj en stopt alles mé. Douène sjemikken brot komt in onzen of nie in. Ie is't nog 'pier natier'. Oltj 't berrevat mau booëten dammen kinnen begin'n."

Mil: "Mau va, ik em ka! 't Vriest kassouè-stieënen. Gommen ons binn'n ieëst nie nog e wa wermen?"

Fil: "A wermen? Wou vé? Begintj te werken tein krouègde vanselves werm. Den beirpit leig skeppen, in 't berrevat kappen en no 't veltj bringen. Da's alles da ge moetj doen!"

En Mil begint aan zijn jaarlijks terugkerende opdracht, scheidt 'het berrevat' vol en trekt met zijn kruiwagen naar de tuin.

Mil: "Ie zèn mieër pitten en klott'n in den of as in gieël Paumel bèieën. Da zèn ie pecies de Pyreneeën van 't Pajottenland. En elke kieë da'k in e pit kom spasjt d'éljt van da berrevat in mè gezicht."

Fil: "Trekt a da nie aun! Da's de stiel dat er inkomt. Legt er ne goete zak over, tein zal't e minder spasj'n.

Zè je gouè nen boerenzoon of nie! Pakt den beirleiper en gieëst alles over den of. En as de pit leig is moet de messink ooëk nog op 't veltj gevierd wern'n."

Mil had geen keuze. En na een tienvoud van ritten zat taak één er op en taak twee kon worden aangevat.

Fil: "Allei verooët, pakt a ne greep, krept van boven op de messink, en skitj de krauwaugen mo vol."

Mil: "Mau, va, mèn skavers doen zieë..."

Fil: "De zieë? Douè leit ie nie, douè leit ieveranst anders. Werken moe je doen! Pakt a nen alsenband, tein zèn dè krouwauges nog zoeë licht."

En in 'het zweet des aanschijns' zwoegde Mil voort. Tien, twintig, dertig kruiwagens? Mil was gewoon de tel kwijt geraakt.

Zoals elk jaar na de winter de lente komt, werd het ook deze keer "ooëtkommern".

Fil: "Kom we gon 'n of oemdoen. Pakt de skip en de brauk. Alles leit skoeën in berrekes. Asse men e stiksken dégeven is 'n van noen d'eltj oem."

Mil: " Mau va, 't es van 'n achternoen Kapitein Zeppos op 'n televisies. Mag 'k dau nie nau loengken?"

Fil: " Zeppos? Over fèfteg jaur zenj'n ze da ooëk nog ne kieë spelen! Loenkt t' er tein nau. Tein zal't in kleeer zijn."

Nvdr: achteraf leken de woorden van Fil van Lakkes profetisch te zijn...!

Tekening Anton Mauve

En gedwee begon Mil 'een spet' uit te graven, 'skalmde' er met 'de brauk' netjes het uitgespreide mest in en begon naarstig samen met Fil het ene baantje na het andere om te spitten.

Fil: " 't Kost gieënen beiter'n dag zijn. Zie ne kieë oe skoeën da de grond begintj op te zomern'n. Nau 'n noen kinne men nog 'n ajooën plantn'n en de spenozje zooën."

Mil: "Vandaug nog? Mèn ann'n angen on de grond. Ik kan de snieren va mèn skoen'n toe doen zonder mè te bikken."

Fil: "Gét'j gieën skoen'n aun! An bottn'n zèn gieën sniern'n! Tein moe je d'er oeëk gieën toedoen. Zwouègt en doetj voesj."

Mil: " En ik moen ie altouèd tegen mèn and werken." Fil: " Beiter tegen a and as tegen a goest'n!" *En Mil doet 'oesj' terwijl Fil naarstig aan 't skoeperen' geslagen is.*

Fil: " Zie ne kieë, Mil! Een biljleken van nen of! 'k Paas da'k 'n ieësten van gieël 't straut ben. Ze gon d'er ie nevest nog een poentj kinn'n on zooëgen. Dau staut den of vol mé krooët en neiteln'n. Na nog de spenozje en 'n ajooën d' er in en onzen dag es goed."

Mil: "Van 't jaur go je toch zoëe veel spenozje nie zooën zeker? E es gepasede jaur déltj opgeskootn'n, géttj em allemau aun de kieker'n moeten geven."

Fil: " gepasede jaur es gepasede jaur en na es na! Pakt da pakske zaud mau en begintj er mo aun. Rèkt de grond skoeën fouëen en trekt e rotjn'n.

En zooët nie te dik, zèttj e wa profouëtég mé a zaud! En oem de veftien centemeiters zèttje een ajontjn'n of e sjalotteken. En aske gedaun èttj, zèttj er tein nog ne klabaterman in dat de vogel'n allemau 't zaud nie kommen wegpikken. Of 't moet zijn da g'er zelf blijft instaan."

Mil: " Ja, va..."

En moeder natuur deed haar werk zoals zij dat altijd al gedaan heeft: op tijd en stond wat zon en zachte, milde regen. De 'egimmen' van Fil van Lakkes werden plaatselijk weer wereldberoemd. Emmers vol met 'spenozje, ajooën, wetteln'n, kieëln'n, patatn'n, salooë, sprooëtn'n, skorsneeln'n, witloëf, bitterwetteln'n, jetbeezn'n, zjeembeez'n, mooësoeërn'n, seljer,...' werden er geoogst. En de boer... hij ploegde voort...

Nvdr: voor de niet-Pamelaar of voor diegenen die alleen 'skoeën Vlems klappen'. In Pamel is het zaad zaud en is het zout zaad!!

Marc Muylaert

Woordenboek van de Vlaamse Dialecten zoekt vrijwilligers

Vanaf eind 2015 worden meer dan één miljoen dialectwoorden digitaal beschikbaar gesteld door het Woordenboek van de Vlaamse Dialecten (WVD). Het WVD is een project van de Gentse Universiteit. Het resultaat van meer dan veertig jaar speur- en studiewerk staat vanaf eind 2015 digitaal ter beschikking. Maar er is eerst nog wat werk aan de winkel en daarvoor wordt naarstig gezocht naar dialectsprekers die de woordenverzameling willen vervolledigen via een digitale vragenlijst. Voel je het al kriebelen? Neem dan contact op met pauline.vandaele@ugent.be.

Bram, de jonge journalist

*Journalistiek is ook een vak en er moet ook behoorlijk hard gewerkt worden! Wij maken in ons tijdschrift (eindelijk) plaats voor een jonge schrijver die met zijn artikel een nominatie wegkaapte in de 'Junior-journalist-wedstrijd' van het Davidsfonds. **Bram De Gieter** slaagde er zowaar in een interview af te nemen van een voorvader die sneuvelde in de Grote Oorlog...*

Een paar weken geleden was ik op bezoek bij mijn grootvader. Hij liet me op de zolder een paar oude boeken en artikels over Wereldoorlog I zien. Die hadden als naslagwerk gediend voor het vervolledigen van onze stamboom. Na vele uren geboeid in de boeken te bladeren, viel me iets bijzonders op. Ik las een artikel over een zekere Jean Bapist De Gieter, een naamgenoot van me! Bij het lezen ervan bleek bovendien dat de ouders van Jean mijn stamouders zijn! Verbaasd ging ik terug beneden. Ik zat nog met zoveel vragen toen ik wegsukkelde in een dutje op de zetel. Ik sloot mijn ogen en opeens zat hij daar naast me. Het was een bijzondere ontmoeting die tot een interessant gesprek leidde.

Bram: Hallo Jean, nu je hier toch bent, zou ik je graag wat meer vragen stellen over je oorlogsperiode. Kan dat ?

Jean: Dag Bram, dat is helemaal geen probleem. Voor jou, doe ik dat zelfs met plezier !

Wanneer vernam je dat de oorlog was begonnen?

De juiste dag ontgaat me, maar ik weet nog dat ik met wat vrienden aan het kaarten was toen er op de radio onheilspellende berichten weerklonken. De oorlog was begonnen! Velen onder ons waren erg ongerust, sommigen geraakten in dodelijke paniek en nog anderen namen hun valies en trokken weg. Dagenlang hing er overal een gespannen sfeer, iedereen was bang.

Hoe ben je dan in het leger terechtgekomen?

Toen ik vernam dat de vijandelijke legers ons land binnenvielen, beantwoordde ik de oproep van de koning en meldde me vrijwillig aan bij het leger. Ik was toen negentien jaar.

Bijna alle mannen werden opgeroepen, of je het wou of niet, het was je vaderlandse plicht! Mijn leven was niet kostbaarder dan dat van mijn broeders en ik wou mijn land verdedigen met hart en ziel. Dus vertrok ik al na een paar dagen richting de Westhoek waar ik ingelijfd werd bij het tweede regiment Grenadiers.

Kan je mij je eerste dagen daar beschrijven?

De eerste dagen die ik in de loopgraven verbleef, waren het minst erg. Je had droge kleren, je stonk nog niet en je had nog geen honger. Maar nadien begon de hel pas. Het eten geraakte op, de stank was bedwelmend en er waren overal ratten. Slapen lukte amper. De ratten, het gekletter van gewerschoten en het gedaver van granaten en mortierinslagen, hielden je haast dag en nacht wakker.

Hoe was de sfeer in de loopgraven?

Na een tijd geraakte iedereen uitgeput, vuil en hongerig. We hadden al veel te veel verschrikkelijke gewonden en verminkte lijken gezien en sommige soldaten werden er gek van. Een deel van die mannen verwondde zichzelf en trachtte zo aan die hel te ontsnappen. Ze namen hun geweer en schoten in hun eigen been. Het enige wat ons nog wat troostte, was de sterke drank, sigaretten en een enkele brief die de loopgraven werd binnenge-smokkeld.

Bram, maar ik heb ook een vraag. Is er vandaag nog steeds zoveel geweld? Hebben de mensen iets geleerd uit deze vreselijke oorlog?

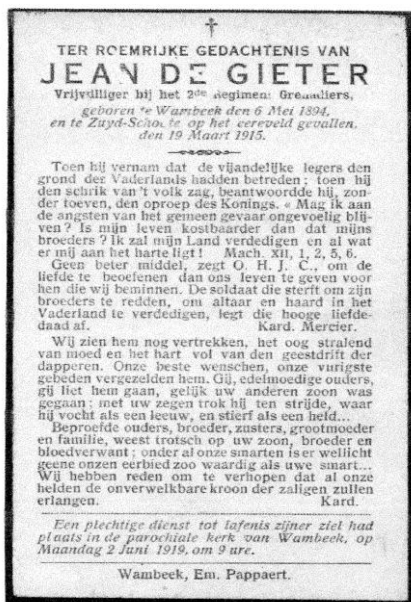
Ik moet u teleurstellen, Jean. Vandaag is er op zoveel plaatsen ter wereld nog oorlog.

Er zijn burgeroorlogen of conflicten in Syrië, Afghanistan, Congo, Irak en nog ontelbare plaatsen. De mensen zijn er nog steeds niet wijzer op geworden.

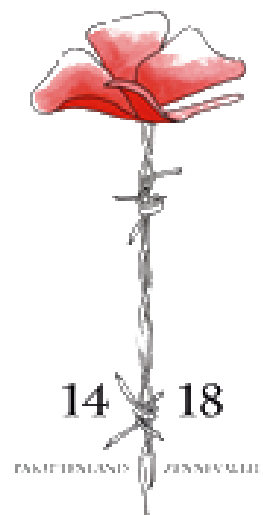
Ik vraag me af hoe dit kan, na alles wat ik gezien en meegemaakt heb. 't Is zoiets verschrikkelijks jongen, ik hoop echt dat jij dat nooit zelf hoeft mee te maken.

Jean, net als vele De Gieters voor mij, zit ik nog met een vraag. Hoe ben je aan je einde gekomen?

Wel, ik was ondertussen twintig jaar en zat nog steeds aan het front. We waren in Zuidschote nabij Ieper, wanneer plots...

En op dat moment was Jean opeens verdwenen, alsof hij er nooit was geweest. Ik bleef alleen achter met mijn grootvader, die ook al in slaap was gevallen. Hoe Jean is gestorven zal niemand van ons ooit nog kunnen achterhalen. Hij werd immers veel later na zijn dood teruggevonden en pas jaren nadien ingeschreven in de overlijdensakten. In ieder geval, is Jean Baptist De Gieter mijn grote moedige held geworden en is hij mijn directe en persoonlijke band met die verschrikkelijke Wereldoorlog I.

Nog een bericht voor jonge historici

Het Frans Olbrechtsgenootschap kent prijzen toe aan waardevolle studies. Kandidaten leggen hun onderwerp voor en na aanvaarding van de 'opdracht' heeft de kandidaat zeven jaar de tijd om haar/zijn studie af te werken. Bij een positief oordeel kent het genootschap een prijs toe van 2000 euro. Tijdens de oneven jaren kan een masterscriptie worden bekroond met het bedrag van 1000 euro. Aanvragen worden telkens ingediend vóór 31 december 2014.

Alle informatie vind je op www.olbrechtsgenootschap.be

We eindigen deze editie over ijverige mensen met een foto uit 1923. Waar deze noeste werkers mee bezig waren konden we niet achterhalen. We weten wel dat zij ergens in de buurt van Brussel aan de slag waren op 6 maart 1923. We weten ook met zekerheid dat er twee Pamelse kasseiers bij waren: Petrus Van Droogenbroeck en zijn zoon Frans. Petrus (Petj'n van Sissen 'n ezzel) °1877-†1965, was geboren in Impegem. Hij trouwde met Marie Servranckx (°1878, †1961) op de Keer in Pamel. Zij was beter gekend als de schalk-

se *Marie Lat*. Petj'n was dus kasseier. Hij moest per fiets naar de werven, soms tot in Wallonië. Men kan het zich vandaag nog nauwelijks voorstellen. Voor dag en dauw de baan op met een stroeve fiets en geladen met proviand en gereedschap. Dertig tot veertig kilometer rijden, dan tien tot twaalf uur hard labeuren in bittere kou of onder een brandende zon en dan nog eens de hele weg terug. Het gebeurde meermaals dat ze op de werf aankwamen en dat het zo hard regende dat er niet kon gewerkt worden. Dan moest men zonder één cent te hebben verdiend weer naar huis.

Onze voorouders legden zich daar blijkbaar bij neer, want we zien op de foto de altijd vriendelijke Petrus in het gezelschap van zijn zoon Frans, die gewoon met vader optrok en dus ook kasseier werd. Frans (°1905-†1986) woonde ook op de Keer en was getrouwd met Marie Van den Borre (°1906, †2006 -> 100 jaar!). (WE)

PcMedik Alles voor computers en meer...

acer

NORMAN

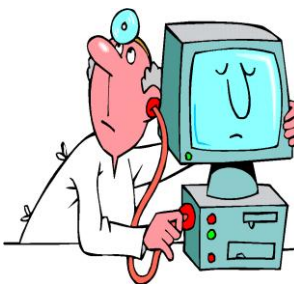

ASUS

PcMedik –Computerwinkel
Brusselstraat 1, 1760 Roosdaal
www.pcmedik.be info@pcmedik.be
T 054 24 69 40 GSM 0497 62 04 40

de PcMedik computerwinkel is open
dinsdag tot vrijdag van 13:00 tot 18:30
zaterdag van 10:00 tot 16:00
zaterdagen in juli en augustus van 10:00 tot 14:00
zondag, maandag en feestdagen gesloten

Desktopcomputers, laptops, tablets, printers,
kabels, gsm's, schermen, alle randapparatuur, ...
van alle grote merken

Telenet partner

Kabel, internet, digitale TV en gsm